Бо Қарори Шӯрои нозирони
Хазинаи суғуртаи
амонату пасандозҳои Тоҷикистон
№_10_
аз “_19_“ ___06____ с. 2023
тасдиқ шудааст

СИЁСАТИ САРМОЯГУЗОРИИ ХАЗИНАИ СУҒУРТАИ АМОНАТУ ПАСАНДОЗҲОИ ТОҶИКИСТОН

Сиёсати сармоягузории Хазинаи суғуртаи амонату пасандозҳои Тоҷикистон (минбаъд – Сиёсати сармоягузорӣ) мутобиқи моддаҳои 6 ва 35 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи суғуртаи амонату пасандозҳо” (минбаъд – Қонун) таҳия гардида, асосҳои сиёсати сармоягузорӣ ва идоракунии сандуқи сармоягузории Хазинаи суғуртаи амонату пасандозҳои Тоҷикистонро (минбаъд – Хазина) муқаррар менамояд.

1. Муқаррароти умумӣ

1. Хазина барои идоракунии умумии маблағҳои Хазина ва андӯхти молу мулки худ, фаъолияти сармоягузорӣ, идора ва ҷойгиркунии маблағҳоро ба роҳ мемонад.

2. Идоракунии босамари маблағҳои Хазина бо мақсади таъмини эътимоднокии низоми суғуртаи амонату пасандозҳо ба роҳ монда мешавад.

3. Маблағи Хазина аз пардохтпулиҳои ташкилотҳои қарзии аъзои Хазина, даромад аз сармоягузорӣ, маблағи қарзи гирифташуда, аз ҷумла маблағҳое, ки аз Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарз гирифта мешаванд, маблағи аз рӯйи иҷрои ӯҳдадориҳои Хазина бадастомада, аз ҷумла аз рӯйи ҷубронпулии ба пасандоздорон пардохташуда, ки манфиатҳои онҳо мутобиқи Қонуни мазкур ба Хазина вогузор шудааст, инчунин аз маблағҳое дигаре, ки қонунгузорӣ манъ накардааст, иборат мебошад.

4. Маблағи Хазина дар суратҳисобҳои Бонки миллии Тоҷикистон нигоҳ дошта мешавад.

Контрагенти амалиётҳои асъории Хазина ҳангоми хариду фурӯши асъори хориҷӣ Бонки миллии Тоҷикистон мебошад.

5. Масъулият барои сармоягузорӣ ва идоракунии хавфҳо тибқи Сиёсати сармоягузории мазкур ва Қонун, бо назардошти маҳдудияти нишондиҳандаҳои мақсаднок ва тақсимоти дороиҳо, ки аз ҷониби Шӯрои нозирони Хазина тасдиқ карда шудааст, ба зиммаи Раиси Хазина вогузор карда мешавад.

2. Воситаҳои сармоягузорӣ

6. Хазина метавонад маблағҳои худро танҳо ба воситаҳои зерин сармоягузорӣ намояд:

- коғазҳои қиматноки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар дохил ва хориҷи кишвар бо пули миллӣ ё асъори хориҷӣ бароварда шудаанд;
- векселҳои давлатии хазинадорӣ;
- коғазҳои қиматноки Бонки миллии Тоҷикистон;
- коғазҳои қиматноки давлатҳои хориҷӣ ё бонкҳои марказии (миллии) хориҷии бонуфуз;
- амонатҳо дар Бонки миллии Тоҷикистон бо пули миллӣ ва асъори хориҷӣ;
- коғазҳои қиматноки созмонҳои молиявии байналмилалӣ, ки дорои яке аз ду рейтинги баландтарини агентиҳои рейтингӣ мебошанд;
- коғазҳои қиматноки созмонҳои молиявии байналмилалӣ, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳмиядори онҳо мебошад.

Баҳогузории коғазҳои қиматноки бонуфуз аз рӯи рейтинги яке аз ширкатҳои байналмилалии рейтингӣ, аз ҷумла аз рӯи рейтинги пасттарини ширкати “S&P” (BBB-) ё рейтинги ба ин монанди ширкатҳои “Moody’s” ва “Fitch” гузаронида мешавад.

7. Маблағи Хазина метавонад бо сомонӣ ва ё дигар асъори хориҷӣ, ки дар он ӯҳдадориҳои имконпазири (потенсиалии) Хазина аз 5 (панҷ) фоизи ҳаҷми умумии ӯҳдадориҳои имконпазири Хазина зиёд аст, сармоягузорӣ карда шавад. Ӯҳдадориҳои имконпазир маблағи умумии пасандозҳои ҷуброншаванда мебошанд, ки аз ҷониби Хазина суғурта шудааст.

3. Принсипҳои сармоягузорӣ

8. Принсипҳои сармоягузорӣ тибқи тартиби афзалиятнокӣ чунинанд:

- бехатарӣ. Маблағҳои Хазина бояд чунин сармоягузорӣ карда шаванд, ки бехатарии сармояро таъмин намоянд;

- пардохтпазирӣ. Сармоягузорӣ бояд ба дороиҳои аз лиҳози бозоргирӣ ва пардохтпазирӣ дараҷаи баланддошта равона гардад, ки ба Хазина имконияти иҷрои уҳдадориҳои мавҷуда ва уҳдадориҳои кӯтоҳмуддати шартии худро бо мурури фарорасии муҳлати пардохти онҳо диҳад;

- даромаднокии сармоягузорӣ. Идоракунии Хазина бо мақсади гирифтани даромади оқилона, бо дарназардошти мақсадҳои асосии таъмини бехатарӣ ва пардохтпазирии сандуқи сармоягузорӣ анҷом дода мешавад.

9. Ҳангоми қабули қарор оид ба сармоягузории маблағҳо, эҳтимолияти хавфи ба миён омадани ҳолати суғуртавӣ бояд мавриди баррасӣ ва арзёбӣ қарор дода шавад.

4. Сохтор ва сатҳи идоракунӣ

10. Шӯрои нозирони Хазина шартҳоро барои идоракунии дурусти маблағҳои сармоягузорӣ муқаррар менамояд.

11. Сатҳи идоракунӣ. Хазина тибқи принсипи "боло–поён" (top-down approach) сохтори чорсатҳаи раванди қабули қарорҳоро дорад. Аз ҷумла:

- сатҳи аввал - Шӯрои нозирон;
- сатҳи дуюм - Раиси Хазина;
- сатҳи сеюм - Кумитаи сармоягузорӣ;
- сатҳи чорум - Воҳидҳои сохтории амалиётӣ.

1) Шӯрои нозирон дорои чунин ваколат мебошад:

- тасдиқи Сиёсати сармоягузорӣ ва асосҳои идоракунии он;
- тасдиқ кардани тартиби фаъолияти Кумитаи сармоягузорӣ бо низомномаи он;
- муқаррар кардани меъёрҳои ҳудуди хавф (лимит) барои идоракунии маблағҳои Хазина ва ҳудуди тағйирёбӣ аз ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо;

- тасдиқи рӯйхати контрагентҳои салоҳиятнок, ташкилотҳои қарзӣ ва маҳфуздоранда барои воситаҳои молиявӣ дар раванди сармоягузорӣ;

- баррасии ҳисоботҳои сармоягузорӣ ва ҳисоботи идоракунии хавфҳо, ки бояд маълумотро барои ноил шудан ба ҳадафҳо ва меъёрҳои муқарраршуда дар бар гирад;

- тасдиқи механизми идоракунии хавфҳо барои фаъолияти сармоягузории Хазина.

2) Раиси Хазина ваколати зерин дорад:

- таъмини назорати ҷорӣ ва мониторинги самаранокии фаъолияти сармоягузорӣ;

- баррасӣ ва таҳлили маълумот ҷиҳати таъмини риояи ҳадаф ва меъёрҳои (лимит) сармоягузорӣ, ки аз ҷониби Шурои нозирон муқаррар карда шудаанд;

- ба имзо расонидани қарордодҳои сармоягузорӣ ва амалиётҳое, ки аз ҷониби корманди масъули сармоягузорӣ гузаронида шудаанд;

- барои идораи хавфҳои амалиётӣ дар фаъолияти сармоягузорӣ ва мутобиқати он ба қонунгузорӣ масъулият дорад;

- ба Шӯрои нозирон оид ба мавқеи сармоягузорӣ, риояи нишондиҳандаҳои мақсадноки ҷойгиркунии дороиҳо ва меъёрҳои аз ҷониби Шӯрои нозирон муқаррар кардашуда ҳисобот медиҳад.

3) Кумитаи сармоягузорӣ (минбаъд – Кумита). Мақсади умумии Кумита аз идоракунии босамари раванди сармоягузорӣ, ҳамоҳангсозии фаъолият ва назорати сандуқи сармоягузории Хазина иборат аст. Ҳайат, вазифаҳо ва тартиби фаъолияти Кумита дар низомномаи он муайян карда мешавад.

Кумита дорои чунин ваколат мебошад:

- гузаронидани мониторинг ва пешниҳоди стратегияи ҷойгиркунии ҷории дороиҳо барои сармоягузорӣ;

- таклифи пешниҳодҳо оид ба ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо ва меъёрҳо (лимит);

- ба Шӯрои нозирон пешниҳоди ҳисобот оид ба тағйиротҳои назаррас дар бозорҳо ва дигар омилҳо, ки барои расидан ба мақсадҳои сармоягузории Хазина метавонанд таъсир расонанд;

- дигар вазифа ва ваколатҳое, ки метавонанд ба Кумита вогузор карда шаванд.

4) воҳидҳои сохтории Хазина оид ба сармоягузорӣ, ки бевосита барои татбиқи Сиёсати сармоягузорӣ масъул мебошанд. Воҳидҳои сохтории мазкур аз инҳо иборат аст:

а) мутахассиси соҳаи сармоягузорӣ, ки уҳдадориҳои он чунинанд:

- таҳлили самтҳои сармоягузории маблағҳои Хазина ва гузаронидани амалиётҳо тибқи қарору самтҳои асосии аз тарафи Кумита ҷорӣ кардашуда ва меъёрҳою ҳадафҳои мақсадноки аз тарафи Шӯрои нозирон тасдиқшуда;

- баҳодиҳии вазъи бозор ва вобаста ба он пешниҳоди таклифҳо ба Кумита ҷиҳати мавқеъгирии ҷорӣ ва стратегӣ;

- ба Раиси Хазина оид ба мавқеъ ва таркиби сандуқи сармоягузорӣ ҳисобот пешкаш менамояд;

- пешниҳоди таклифҳо ба Кумита оид ба таҷдиди назар намудани нишондиҳандаҳои мақсадноки ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо ва меъёрҳои он (лимит).

б) мутахассиси соҳаи идоракунии хавфҳо, ки уҳдадориҳои зеринро дорад:

- баҳодиҳии хавфҳои сармоягузорӣ ва пешниҳоди чораҳо ҷиҳати кам намудани хавфҳо;

- омода намудани ҳисоботҳо оид ба хавфҳо ҷиҳати риояи меъёрҳо ва ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо барои Раиси Хазина, Кумита ва Шӯрои нозирон;

- таҳияи ҳисобот оид ба фаъолияти хавфи баланд дошта дар раванди сармоягузорӣ барои Раиси Хазина ва Кумита;

- пешниҳоди ҳисобот оид ба риоя гардидани Сиёсати сармоягузорӣ ба Раиси Хазина;

- баррасии тартиб ва Сиёсати сармоягузорӣ ва таклифи пешниҳодҳо ҷиҳати таҷдиди назар намудани Кумита.

в) мутахассиси муҳосибот, ки уҳдадориҳои вазифавии зеринро дорад:

- таъмини саривақтии ҳисоботдиҳӣ ба Раиси Хазина оид ба натиҷаҳои фаъолияти сармоягузории Хазина;

- оид ба пардохтҳо ва баҳисобгирии муносиби амалиётҳо, ки бо фаъолияти сармоягузорӣ ва идораи сандуқ алоқаманданд, масъулият дорад;

- ба Раиси Хазина, Кумита ва мутахассиси соҳаи сармоягузорӣ оид ба маблағҳои дастрасбудаи Хазина, муҳлати пардохти маблағҳои асосӣ

ва пардохтҳои фоизии воситаҳои молиявӣ маълумот пешниҳод менамояд;

- ҳисоботҳои аз ҷониби мутахассиси сармоягузор ба Раиси Хазина пешниҳодшударо мавриди тафтиш ва тасдиқ қарор медиҳад.

5. Ҳамкорӣ бо контрагент дар самти идоракунии маблағҳои асъорӣ

12. Шӯрои нозирони Хазина бо мақсади сармоягузории самаранок метавонад бо контрагенти салоҳиятдор (Бонки миллии Тоҷикистон, иштирокчиёни касбии бозори коғазҳои қиматнок, ташкилотҳои молиявии байналмилалӣ ва ё ташкилоти идоракунандаи дороиҳои хориҷӣ) ба сифати идоракунандаи берунаи маблағҳои асъории Хазина ҳамкорӣ намояд.

13. Контрагент ваколат ва салоҳияти ихтиёрии сармоягузорӣ намудани маблағҳои асъории Хазинаро доро буда, он дар доираи самтҳои сармоягузорӣ ва ҳудудҳои хавф, ки аз ҷониби Шӯрои нозирони Хазина тасдиқ шудааст, амалӣ карда мешавад.

14. Контрагент ва Хазина ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо ва қарорҳои қабулшударо оид ба сармоягузорӣ ҳамоҳанг месозанд.

15. Муносибатҳои мазкур дар асоси Созишнома оид ба хизматрасонӣ, ки байни Хазина ва контрагент ба имзо расонида мешавад, амалӣ карда мешавад.

16. Хазина барои хизматрасонӣ ҳаққи хизмат пардохт менамояд.

6. Арзёбӣ ва идоракунии хавфҳо

17. Ба маблағҳои (сандуқи сармоягузории) Хазина асосан хавфҳои амалиётӣ ва хавфҳои бозорӣ метавонанд таъсир расонанд.

18. Хавфи амалиётӣ ин эҳтимолияти зарар дидан аз амали қасдан ё ғайриқасдан содиршудаи кормандон ва ё тарафҳои сеюм мебошад, ки ба талафи дороиҳо ё нуфузу эътибори Хазина таъсир мерасонад.

19. Барои баҳодиҳии эҳтимолияти ба вуҷуд омадани хавфи амалиётӣ низоми арзёбии сифатӣ (хулосаи аудити дохилӣ) ва миқдории нишондиҳандаҳо (маълумот дар бораи ҳаҷм, гардиш ва зиён, сатҳи хавфи фаъолият ва даромаднокӣ) истифода бурда мешавад.

20. Назорати дохилӣ бояд воситаи асосии идоракунии хавфи амалиетӣ ва пешгирии хавфҳои эҳтимолӣ бошад.

21. Хазина раванди идоракунии хавфҳои амалиётиро дар асоси барпонамоии сохтори ташкилии муносиб ва расмиёти дохилӣ бо такя ба мутахассиси касбӣ ба роҳ мемонад.

22. Хавфи бозорӣ ин эҳтимолияти зарар дидан аз тағйирёбиҳои номусоиди нархи воситаҳои молиявӣ, меъёрҳои фоизии бозорӣ, қурби асъор ва ғайра мебошад, ки Хазина бояд онҳоро назорат ва идора намояд.

23. Хавфи меъёри фоизӣ - хавфи тағйирёбии арзиши сандуқи сармоягузорӣ бинобар тағйир ёфтани меъёрҳои фоизӣ ё худ каҷхатаи даромаднокӣ мебошад.

Хавфи мазкур бояд тариқи муқаррар кардани меъёрҳои ҷойгиркунии мақсаднок барои муайян кардани сабад ва муҳлати пардохти воситаи молиявӣ (масалан, 20 фоизи маблағҳои асъории бо доллари ИМА бояд дар сегменти муҳлати пардохташ аз 3 то 5 сола бошад) ё ин ки тариқи муқарар кардани муҳлатнокии максималӣ барои ягон воситаи молиявӣ ё сегменти сандуқи сармоягузорӣ (масалан, муҳлатнокии сандуқи асъорӣ бо доллари ИМА ифодаёфта бояд камтар аз 3,5 сол бошад) идора карда шавад.

24. Хавфи асъорӣ - хавфи поёнравии арзиши дороиҳои дар сандуқи Хазина буда, ки бо асъори хориҷӣ инъикос ёфтааст бинобар сабаби тағйир ёфтани қурби асъори хориҷӣ нисбат ба пули миллӣ мебошад.

Ҳамзамон, хавфи асъорӣ - ин хавфи коҳишёбии арзиши ҳақиқии дороиҳои дар сандуқи Хазина буда нисбат ба уҳдадориҳои потенсиалии Хазина дар назди пасандоздорони суғурташуда мебошад, ки дар натиҷаи тағйирёбии қурби пули миллӣ нисбат ба пасандозҳои асъории суғурташуда ба вуқуъ омадааст.

25. Хавфи асъорӣ бинобар долларишавии (долларизатсияи) пойгоҳи пасандозӣ дар низоми молиявии Тоҷикистон, бо мақсади кам намудани хавфи уҳдадориҳои имконпазирӣ (потенсиалии) Хазина нисбат ба пасандозҳои суғурташуда бо асъори хориҷӣ, идора карда мешавад.

26. Хавфҳои асъорӣ тавассути меъёрбандии (лимитирование) сатҳи минималӣ ва максималии ҳиссаи асъории сандуқи сармоягузории Хазина идора карда мешаванд.

27. Бо мақсади назорати сохтори асъории қисмати пӯшидашудаи (суғурташудаи) ҳамаи уҳдадориҳои имконпазири (потенсиалии) Хазина дар назди пасандоздорони суғурткардашуда, сохтори мақсадноки

сандуқи асъорӣ бояд муқаррар карда шавад (мисол, 55 фоизи ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки маблағҳо ба сомонӣ, 40 фоиз ба доллари ИМА, 5 фоиз ба рубли русӣ).

28. Хавфи қарзӣ. Эҳтимолияти коҳиши арзиши сандуқ дар натиҷаи сар задани ҳолатҳои ғайричашмдошт, ки бо эмитент вобастагӣ дорад. Яъне, хавфи қарзӣ эҳтимолияти онро, ки эмитент уҳдадориҳои ояндаи худро аз рӯи пардохти фоиз ва маблағи асосӣ дар вақти фаро расидани муҳлати пардохти он иҷро намекунад, инъикос менамояд.

29. Хазина хавфҳои қарзиро тавассути сармоягузории дороиҳои худ танҳо ба дороиҳое, ки ҳамчун воситаҳои мақбули сармоягузорӣ муайян шудаанд, аз ҷумла ба коғазҳои қиматноки давлатӣ ва коғазҳои қиматноки бонки марказӣ (миллӣ), идора менамояд.

30. Барои идоранамоии хавфи қарзӣ, Хазина бояд принсипи диверсификатсияи сандуқро аз рӯи эмитентҳо риоя намояд.

31. Хавфи пардохтпазирӣ. Ин ғайриимкон будани қонеъгардонии талаботҳои интизоршаванда ва ғайричашмдошт ба пардохтпазирӣ дар ҳолатҳои зарурӣ мебошад. Хавфи мазкур инчунин метавонад дар натиҷаи мушкилии фурӯш ё хариди саривақтии доройӣ пайдо шавад.

32. Хавфи пардохтпазирӣ бо роҳи сармоягузорӣ ба воситаҳои молиявии бозоргир ё пардохтпазир идора карда мешавад ва бо фосилаи вақтие, ки барои муайян намудани пардохтпазирии сандуқи сармоягузорӣ зарур аст, андозагирӣ карда мешавад.

33. Хазина хавфи пардохтпазириро бо дарназардошти баҳодиҳии эҳтимолияти ба миён омадани ҳолати суғуртавӣ тариқи муқаррар намудани ҳадафҳо барои пардохтпазирии сандуқи сармоягузорӣ, идора менамояд.

34. Воситаҳои молиявии пардохтпазир воситаҳое мебошанд, ки муҳлати боқии пардохти онҳо то 3 моҳро ташкил диҳад ё ин ки дарҳол дар бозори дуюмдараҷа фурӯхта шаванд.

7. Сатҳи ҷоизи хавф. Ҷойгиркунии дороиҳо ва меъёрҳои он

35. Шӯрои нозирон сохтори идоракунии хавфҳоро тавассути меъёрҳои тасдиқшуда муайян карда, ҳадафҳои ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо ва принсипҳои он, аз он ҷумла дараҷаи таҳаммулпазирӣ (толерантӣ) ба хавфҳои бозориро муайян менамояд.

36. Ҳар як ҳудуд (лимит) ва ҷойгиркунии намуди дороиҳо бояд ҳадафи дарозмуддат ё мавқеи стратегиро дар сандуқи умумии

сармоягузорӣ, инчунин ҳудудҳои максималӣ ва минималиро, ки ба идоракунандагон имконияти тағйирдиҳии тактикиро ҳангоми амалинамоии имкониятҳои сармоягузорӣ медиҳад, дошта бошад. Ҳамаи меъёрҳо (ҳудуд, лимит) ва ҷойгиркунии намуди дороиҳо ба арзиши бозорӣ дохил мешаванд.

8. Талабот ба раванди сармоягузорӣ

37. Меъёрҳои хавф ва дараҷаи тамоил (отклонение) аз ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо аз тарафи Шӯрои нозирон на камтар аз як маротиба дар шаш моҳ таҷдид ва қабул карда мешаванд.

38. Ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо аз тарафи Шӯрои нозирон на камтар аз як маротиба дар як сол таҷдид ва қабул карда мешавад.

39. Самтҳои асосии сармоягузорӣ ва меъёрҳои он барои контрагент ҳамчун идоракунандаи берунии сандуқи асъорӣ аз ҷониби Шӯрои нозирон на камтар аз як маротиба дар як сол муқаррар карда мешаванд.

40. Ҳисобот оид ба идоракунии хавфҳо на камтар аз як маротиба дар се моҳ аз тарафи мутахассиси идоракунии хавфҳо ба Раиси Хазина ва Шӯрои нозирон пешниҳод мегардад.

41. Ҳисобот оид ба идоракунии хавфҳои амалиётӣ мунтазам ба Кумита ва Раиси Хазина пешниҳод мегардад.

42. Ҳисоботи молиявии амалиётӣ ҳар моҳ аз ҷониби муҳосиб омода гардида, ба Раиси Хазина пешниҳод мешавад.

43. Ҳисобот оид ба сармоягузорӣ аз ҷониби мутахассиси сармоягузорӣ ҳар ҳафта ба Раиси Хазина ва на камтар аз як маротиба дар як моҳ ба Кумита пешниҳод мешавад.

44. Раиси Хазина ҳисоботро оид ба сармоягузорӣ ба Шӯрои нозирон на камтар аз як маротиба дар се моҳ аз рӯи масъалаҳои ба Сиёсати сармоягузорӣ дахлдор, аз он ҷумла мавқеъҳо, риояи меъёрҳо ва тақсимоти хавфҳо, ҷойгиркунии дороиҳо, идоракунии хавфҳо, таклифҳо оид ба тағйиру иловаҳо, пешниҳод менамояд.

9. Нишондиҳандаи назоратии самаранокӣ

45. Раванди идоракунии сандуқи сармоягузории Хазина мунтазам аз тарафи Шӯрои нозирон мавриди баҳодиҳӣ қарор дода мешавад.

46. Баҳодиҳӣ бояд бо назардошти муқоисаи самаранокии сандуқи сармоягузории умумӣ нисбат ба меъёри намунавии (benchmark) сармоягузорӣ гузаронида шавад. Меъёри намунавӣ бояд бо арзёбии ҳақиқӣ мусбӣ, яъне аз рӯи таваррум, ҳамчун нишондиҳандаи миёнаи таварруми аслӣ барои се сол андозагирӣ карда шавад.

10. Ҳисоботи молиявӣ

47. Раиси Хазина ҳар сол ҳисоботи молиявии аз ҷониби аудит тасдиқшуда ва ҳисоботи сармоягузорӣ оид ба фаъолияти Хазинаро барои тасдиқи Шӯрои нозирон мутобиқи талаботи қисми 3 моддаи 11 Қонун омода ва пешниҳод менамояд.

48. Хазина барои маълумотҳои оморӣ ҳисоботҳоро бо пули миллӣ пешниҳод менамояд. Дар мавриди баҳогузории хавфҳои асъории маблағҳои Хазина ҳисобот бо асъори хориҷӣ низ пешниҳод карда мешавад.

11. Истисно ба сиёсати сармоягузорӣ

49. Бо шарти маъқул донистани Шӯрои нозирон, дилхоҳ истисно ба Сиёсати сармоягузории мазкур метавонад иҷозат дода шавад, агар вазъи бозор барои чунин истисно мувофиқ бошад, вагарна он метавонад ба самаранокии фаъолияти сармоягузорӣ ва мақсадҳои сармоягузории Хазина таъсири манфӣ расонад.

12. Таҷдиди сиёсати сармоягузорӣ

50. Вобаста ба пешравии иқтисодиёт ва дигар омилҳо ба Сиёсати сармоягузорӣ тағйиру иловаҳо ворид карда мешавад. Тағйиру иловаҳо ба Сиёсати сармоягузории мазкур бояд аз ҷониби Шӯрои нозирон қабул карда шаванд.

Замимаи №1
Ба Сиёсати сармоягузорӣ

Ҷойгиркунии мақсадноки маблағҳо аз рӯи сохтори асъорӣ

Тибқи арзиши бозорӣ дар санаи ҳисоботӣ (намуна)

Таркиби асъорӣ	Ҷойгиркунии стратегӣ ё мақсаднок (бо %)	Дараҷаи тамоил аз ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо (бо %)	
		Ҳудуди поёнӣ	Ҳудуди болоӣ
Сомонӣ	55	40	70
Доллари ИМА	40	30	60
Рубли русӣ	5	0	5

Замимаи №2
Ба Сиёсати сармоягузорӣ

А. Ҷойгиркунии мақсадноки маблағҳо аз рӯи асъори хориҷӣ (доллари ИМА)

Тибқи арзиши бозорӣ дар санаи ҳисоботӣ (намуна)

Восита	Ҷойгиркунии стратегӣ ё мақсаднок (бо %)	Дараҷаи тамоил аз ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо (бо %)	
		Ҳудуди поёнӣ	Ҳудуди болоӣ
Пули нақд, суратҳисоб дар БМТ, доллари ИМА	10	0	15
Коғазҳои қиматноки Ҳукумати ҶТ дар хориҷи кишвар баровардашуда бо доллари ИМА	35	25	40
Векселҳои хазинадории ИМА	40	20	50
Коғазҳои қиматноки (облигатсия) Русия бо доллари ИМА	20	0	25
Коғазҳои қиматноки дигар давлатҳои пешрафта (тараққикарда)	10	0	10

Б. Меъёри ҳудуди пардохтпазирӣ аз рӯи асъори хориҷӣ (доллари ИМА)

Тибқи арзиши бозорӣ дар санаи ҳисоботӣ (намуна)

Пардохтпазирӣ бо доллари ИМА	Ҷойгиркунии стратегӣ ё мақсаднок (бо %)	Дараҷаи тамоил аз ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо (бо %)	
		Ҳудуди поёнӣ	Ҳудуди болоӣ
Пардохтпазирӣ то 3 моҳ	75	75	100

В. Меъёрбандии (лимити) мӯҳлатнокӣ аз рӯи асъори хориҷӣ (доллари ИМА)

Тибқи арзиши бозорӣ дар санаи ҳисоботӣ (намуна)

Мӯҳлатнокӣ	Ҷойгиркунии стратегӣ ё мақсаднок (бо моҳ)	Дараҷаи тамоил аз ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо (бо %)	
		Ҳудуди поёнӣ	Ҳудуди болоӣ
Мӯҳлатнокӣ	3	2	4

Замимаи №3
Ба Сиёсати сармоягузорӣ

А. Ҷойгиркунии мақсадноки маблағҳо аз рӯи пули миллӣ

Тибқи арзиши бозорӣ дар санаи ҳисоботӣ (бо назардошти дастрас гардидани воситаҳои молиявӣ дар оянда) (намуна)

Восита (бо сомони)	Ҷойгиркунии стратегӣ ё мақсаднок (бо %)	Дараҷаи тамоил аз ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо (бо %)	
		Ҳудуди поёнӣ	Ҳудуди болоӣ
Пули нақд, суратҳисоб дар БМТ	5	0	15
Векселҳои давлатии хазинадории ВМ (то 1 сол)	35	30	50
Коғазҳои қиматноки Ҳукумати ҶТ аз 1 то 3 сол	30	20	50
Коғазҳои қиматноки Ҳукумати ҶТ аз 3 то 5 сол	20	0	25
Коғазҳои қиматноки Ҳукумати ҶТ аз 5 то 10 сол	10	0	10

Б. Меъёри ҳудуди пардохтпазирӣ аз рӯи пули миллӣ

Тибқи арзиши бозорӣ дар санаи ҳисоботӣ (бо назардошти дастрас гардидани воситаҳои молиявӣ дар оянда) (намуна)

Пардохтпазирӣ бо сомонӣ	**Ҷойгиркунии стратегӣ ё мақсаднок (бо %)**	**Дараҷаи тамоил аз ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо (бо %)**	
		Ҳудуди поёнӣ	**Ҳудуди болоӣ**
Пардохтпазирӣ то 3 моҳ	50	45	100

В. Меъёрбандии (лимити) муҳлатнокӣ аз рӯи пули миллӣ

Тибқи арзиши бозорӣ дар санаи ҳисоботӣ (бо назардошти дастрас гардидани воситаҳои молиявӣ дар оянда) (намуна)

Муҳлатнокӣ	**Ҷойгиркунии стратегӣ ё мақсаднок (бо моҳ)**	**Дараҷаи тамоил аз ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо (бо %)**	
		Ҳудуди поёнӣ	**Ҳудуди болоӣ**
Муҳлатнокӣ	0,7	0,3	1,5

Замимаи №4
Ба Сиёсати сармоягузорӣ

А. Ҷойгиркунии мақсадноки маблағҳо аз рӯи пули миллӣ

Тибқи арзиши бозорӣ дар санаи ҳисоботӣ (намуна)

Восита (бо сомони)	Ҷойгиркунии стратегӣ ё мақсаднок (бо %)	Дараҷаи тамоил аз ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо (бо %)	
		Ҳудуди поёнӣ	Ҳудуди болоӣ
Пули нақд, суратҳисоб дар БМТ	5	0	25
Векселҳои давлатии хазинадории ВМ (то 1 сол)	40	30	50
Коғазҳои қиматноки Бонки миллии Тоҷикистон	55	25	75

Б. Меъёри ҳудуди пардохтпазирӣ аз рӯи пули миллӣ

Тибқи арзиши бозорӣ дар санаи ҳисоботӣ (намуна)

Пардохтпазирӣ бо сомонӣ	Ҷойгиркунии стратегӣ ё мақсаднок (бо %)	Дараҷаи тамоил аз ҳадафи ҷойгиркунии мақсадноки дороиҳо (бо %)	
		Ҳудуди поёнӣ	Ҳудуди болоӣ
Пардохтпазирӣ то 3 моҳ	75	50	100